

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Myndighetsdatalog (SOU 2015:39)

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har granskat förslagen i betänkandet främst med utgångspunkt från sin uppgift att ur ett rättsäkerhets- och integritetsskyddsperspektiv utöva tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet, bl.a. över polisens behandling av personuppgifter enligt polisdatalagen (2010:361).

Nämnden välkomnar utredningens förslag till en samlad reglering om myndigheters behandling av personuppgifter. Utredningen har gjort en förtjänstfull genomgång av gällande rätt och förutsättningarna för en ny reglering. Nämnden vill emellertid påpeka följande.

Utredningen föreslår ingen författningsreglerad begränsning av för vilka ändamål myndigheter får behandla personuppgifter (s. 277 f.). Nämnden motsätter sig inte förslaget, men anser att betydelsen av preciserade insamlingsändamål bör lyftas fram tydligare än utredningen föreslår. Enligt nämndens erfarenhet spelar sådana i förväg bestämda och precisa ändamål som avses i 9 § punkten c personuppgiftslagen (1998:204) en central roll för skyddet av enskildas personliga integritet. Personuppgiftsbehandling som sker utan sådana insamlingsändamål riskerar att resultera i uppgiftssamlingar liknande det så kallade Kringresanderegistret. Kravet på preciserade insamlingsändamål bör därför enligt nämnden framgå direkt av den föreslagna myndighetsdatalagen, och inte enbart genom en hänvisning till personuppgiftslagen. I vart fall bör den centrala betydelsen av sådana ändamål klart framgå av förarbetena.

Utredningen har vidare föreslagit att känsliga personuppgifter endast bör få användas som sökbegrepp om det finns särskilt författningsstöd för det (s. 323). Enligt utredningen kan sådant stöd ges bland annat genom föreskrifter i förordning. Nämnden ifrågasätter om inte författningsstödet enbart bör kunna ges i lagform (jfr 2 kap. 6 § andra stycket och 8 kap. 2 § regeringsformen). Nämnden anser att sökningar med känsliga personuppgifter som sökbegrepp i

många fall måste anses utgöra ett betydande intrång i de registrerade personernas integritet. Sådana sökningar möjliggör exempelvis kartläggning av personer utifrån etnicitet eller religiös tillhörighet (jfr kap. 7.3.2).

Utredningen föreslår inte något generellt krav på särskilt författningsstöd för direktåtkomst. Enligt utredningens bedömning är det som huvudregel tillräckligt att de överväganden som behöver göras innan direktåtkomst medges görs på myndighetsnivå i fall då åtkomsten avser uppgifter som inte är sekretessreglerade. Utredningen föreslår istället att den utlämnande myndigheten ska göra en risk- och sårbarhetsanalys och träffa en överenskommelse med mottagaren om bland annat säkerhetsåtgärder till skydd för personuppgifter och fördelning av personuppgiftsansvaret (kap. 10.1.4 och 11.1.5).

Nämnden konstaterar att den föreslagna regleringen innebär att det läggs ett mycket stort ansvar på de personuppgiftsansvariga myndigheterna att säkerställa att ett erforderligt integritetsskydd uppnås. Förslaget förutsätter en kompetens men också en vilja hos berörda myndigheter att beakta enskildas intressen snarare än att utgå från verksamhetsintressen. Utredningen konstaterar också att de överenskommelser som ska träffas inte får någon formell rättsföljd. Enligt nämnden kan det mot denna bakgrund ifrågasättas om kravet på överenskommelser utgör ett tillräckligt integritetsskydd. För att kravet ska ge önskad effekt bör det enligt nämnden i vart fall övervägas att införa formkrav för överenskommelserna och att i förarbeten eller på annat sätt ge vägledning för myndigheterna kring upprättandet av och innehållet i överenskommelserna.

Detta yttrande har beslutats av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. I beslutet har ledamöterna Sigurd Heuman, ordförande, Susanne Nylund, Linnéa Darell, Ulf Grape, Leif Hallberg, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Eric Myrin och Stefan Tornberg deltagit. Föredragande har varit Lisa Klasson.

Sigurd Heuman

Lisa Klasson